

TUNTOSARVI

Nro 35 1986

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
Ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin
Nro 35/86
12. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen
TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
puh. (90) 77041/227

SISÄLLYS

Pohjois-Karjalan kuulonäkövammaisten kerhon kuulumisia	1
Ajankohtaista	6
Lukijan palsta	13
Ilmoitukset	16

TUNTOSARVI

3.10.1986

Pohjois-Karjalan kuulonäkövammaisten kerhon kuulumisia

Kerhon aloittaminen

Monet ovat kyselleet kerhoon liittyviä asioita. Kerron aluksi miten Suomen ensimmäinen kuurosokeiden kerho aloitti toimintansa.

Olin mukana Turussa perhekurssilla. Päätin siellä että haluan tavata muita Pohjois-Karjalassa asuvia kuurosokeita. Eräänä perjantaina menin Joensuuhun aluesihteerin Risto Mannisen luokse. Sanoin Ristolle että nyt pitää pyytää ihmisiä tänne toimintakeskukseen. Joensuussa on Pohjois-Karjalan näkövammaisilla viihtyisät tilat, joissa voi kokoontua.

Risto sitten vähän epäili asiaa, mutta päätti, että kokeillaan. Risto kirjoitti tussilla kirjeen jonka lähetti kuurosokeille. Kotikäynneillä Risto myös kertoi tästä kokoontumisesta. Minä puolestani opettelin viittoma-kieltä. Kerroin opettajalle että kuurosokeat kokoontuvat, tarvitaan monta tulkkia. Liisa lupasi soittaa muutamalle tulkille.

Sovittuna päivänä ihmisiä tuli mukavasti Joensuuhun. Aluksi Risto kertoi jokaisesta jotakin. Tulkkeja oli paikalla kolme. Sovimme että kokoonnumme kerran

kuukaudessa Riston toimistopäivänä. Samalla varattiin tulkit.

Eräänä päivänä kuulin että Joensuussa on ihminen, joka on toiminut kuurojen teatterissa. Menin tapamaan tuota tyttöä. Hän lupasi tulla katsomaan meitä. Sovimme että hän hankkii askartelutarvikkeita ja keksii mitä niillä tehdään. Tämä tyttö oli opettajana Joensuun kaupungin Vapaaopistossa. Teimme Vapaaopistolle anomuksen, jossa pyydettiin opettajaa kuulonäkövammaisten kerholle. Niin Vapaaopisto maksoi tuon opettajan palkan.

Joka vuosi pitää opettaja anoa uudestaan syky- ja kevätkautta varten. Olemme saaneet nyt uuden opettajan. Hän sopii ja hoitaa juoksevat asiat, kun haluamme lähteä johonkin.

Syksyn retki

Tämän syksyn ensimmäinen yhteiskunnallisen piirin tutustumiskohde oli Pohjois-Karjalan Keskusammattikoulun parturi-kampaajakurssi. Opettajamme oli soittellut koululle ja varannut meille ajan. Yhtenä torstaina sitten pakkauduttiin tulkkien autoihin ja ajettiin koululle. Siellä meitä odotti opettaja ja 14 oppilasta. Aluksi opettaja kertoi että parturi-kampaajaksi oppiminen kestää kolme vuotta. Ensimmäisenä vuotena luetaan paljon. Toisena vuotena tehdään käytännön työtä, eli harjoitellaan ammattia. Kolmantena vuotena opetellaan erikoistöitä, ilta- ja juhlakampauksia ym. Parturi-kampaajakouluun oli hakenut 200 joista otettiin 16. Onhan ollut lottovoitto sille, joka on päässyt oppimaan.

Me katseltiin siellä kun kaikilla tytöillä oli erivärisiä hiukset. Kenelläkään ei ollut oman värisiä. Oppilaa kokeilevat kaikenlaista... Kun opettaja oli asiat kertonut, niin Pirkko ajatteli käyttää tilaisuutta hyväkseen ja kertoa vähän kuurosokeista. Kerroin siellä kuinka kuulovammaiselle puhutaan. Katsotaan suoraan silmiin ja puhutaan selvästi huulia liikuttaen. Huutamatta. Myös jos on näkövamma, voi ihminen olla epävarman näköinen ja seisoskella olvella niin pitkään kunnes tottuu silmät hämärään ja näkee missä mikin on.

Puhuin myös miten kuulolaite on arka kastumaan. Se pitäisi ottaa pois pesemisen ajaksi. Jos sattuu menemään vettä korvaan voi kuulokoje vinkua henkilön sitä itse kuulematta, mutta on kiusallista kuuleville. Hinnat on hyvä ilmoittaa kirjoittamalla tussilla.

Jos asiat eivät selviä puhumalla, voi aina kirjoittaa, tussilla. Yleensä täysin kuurosokealla on tulkki mukana joten tuo kirjoitus on vain yksinään liikkuvia varten.

Jos parturi-kampaaja huomaa että toisella on vaikeuksia ja ottaa nämä asiat huomioon, on asioiminen mukavaa. Ei tarvitse yrittää peitellä vammaansa. Monelle on vaikeaa puhua vammastaan ja vaikeuksistaan.

Niin me tytöt sitten aloitimme muuttumisleikin. Meitä pestiin, hierottiin öljyjä ja muita aineita hiukset täyteen. Leikattiin uusia malleja. Värjättiin oma väri piiloon. Tehtiin permanentti. Kaikilla oli mukavaa. Oltiin hienoja ja iloisia koko joukko. Päätimme lähteä juhlan kunniaksi baariin kahville. Ja kuinkas muuten, kun kahvit oli juotu, alkoi sataa...

Sateisen syksyn keskellä pieni piristyminen on paikallaan. Aina se olo on himpun verran loistavampi kun nuoren näköistä kehutaan vieläkin nuoremaksi... oli ikä mikä hyvänsä. Laurikin katseli pää kallellaan Aunen herttaisia kiharoita. Kunhan kosmetologi vielä ehtii käymään kerhossamme ollaan niin kauniita että häikäisee. Vaikka oltaisi kuinka kuuroja ja sokeita, muut ihmisetkin ilahtuvat, kun ollaan puhtaita ja hoidettuja. Se meikkaaminenhan on sitten asia erikseen. Näkevien touhuja. Niin että kun ensin ollaan saatu tuo mielenterveys raiteilleen voidaan lähteä tutkimaan taidemuseon veistoksia ja myöhemmin kasvitieteellisen puutarhan ihmeitä. Yliopiston eläinlaitokselle pääsemme kokeilemaan täyttyjä eläimiä.

Kyllä kuljetus- ja tulkkipalvelu ovat aarteita. Hankkikaan niistä päätökset niin on helppo lähteä mukaan kerhotoimintaan.

Vammaisjärjestöjen neuvottelukunta toimii

Vammaisjärjestöjen neuvottelukunta on toimelias Joensuussa. Neuvottelukunta tilasi Joensuun kaupunginteatterista näytöksen. Kappaleen nimi on Kuopion takana. Se on huumorinäytelmä. Neuvottelukunta tilasi koko näytöksen vammaisille. Liputkin ovat tavallista lippua halvempia. Sinne menemme mukaan. Näytelmän tulkkaa viittomakielen tulkki. Ollaan varattu hyvä paikat sitä varten. Kerron tämän vain vihjeenä. Tulkin kanssa voi mennä mukaan kuka haluaa neuvottelukunnan toimintaan. Aina siellä oppii uusia asioita. Neuvottelukunta järjestää myös muuta toimintaa joihin

myös kuurosokeat voivat osallistua jos haluavat.

Eri tavalla vammaisten yhteistoiminta on tärkeä asia. Mukana olemalla levitämme tietoa vammastamme. Tieto poistaa ennakkoluuloja ja vähentää pelkoja. Kun suuri määrä vammaisia päättää olla yhtä mieltä jostakin asiasta, sillä on enemmän vaikutusta.

Kuurosokeille neuvottelukunta on arvokas. Ser suojeluksessa saamme uutta tietoa mitä Joensuussa tapahtuu. Neuvottelukunnan nimissä lähetetään Lääninhallitukselle kirjelmä, jossa toivotaan tulkin viran perustamista.

Ulkomaan matkoja suunnitteilla.

Ne jotka ovat neuvottelukunnassa mukana, kertovat sieltä saadun tiedon omille järjestöilleen ja jäsenilleen. Jos on jotain tiedottamista, sekin kulkee toisiin järjestöihin. Neuvottelukunnassa voi olla mukana myös virka- ja luottamusmiehiä. Nämä henkilöt valitsee se lautakunta joka lähettää edustajan. Viranomaiset saavat tietoa suoraan vammaisilta. Neuvottelukunta voi pyytää myös asiantuntijoita kokoukseen.

Kannattaa kysyä sosiaalitoimistosta, toimiiko omalla paikkakunnalla vammaisten neuvottelukunta. On turha pelätä mukaan menemistä. Kenekään ei ole pakko puhua.

Violetinpunapäinen Pirkko Virtaner

AJANKOHTAISTA

Liikenneministeri Matti Luttinen: Liikennekuolemien määrä saatava pienemmään

Liikenneministeri Matti Luttinen (sos.dem.) on valmistuttanut ministeriössään laajan suunnitelman liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Hallitus saa Luttisen suunnitelman käsiteltäväkseen lokakuun alkupuolella.

»Viime vuonna liikenteessä kuoli noin 550 ihmistä. Päässäni on ajatus, että kuolemankolarit saataisiin vähenemään 450:een. Se ei onnistu vielä vuoteen eikä kahteen – ehkä viisi vuotta on järkevä aika», Luttinen sanoo.

Kuolemankolarien määrä on tänä vuonna lisääntynyt tuntuvasti. Siksi liikenneministeri on juuri nyt tarttunut asiaan. Turvapaketin ehdotukset eivät ole uusia, mutta ne ovat kuitenkin jääneet kaikki syystä tai toisesta tähän asti vain ajatuksiksi. Turvapaketissa on kolme pääkohtaa: autot, asennekasvatus ja kaavoitus. Ministerit ryhtyvät nyt pohtimaan mm. miten autot saataisiin entistä uudemmiksi ja siksi turvallisemmiksi. Luttinen ehdottaa, että autoveroa pienennettäisiin ja vero siirrettäisiin polttoaineeseen. Näin autojen hinnat laskisivat, mutta polttoaine maksaisi entistä enemmän. Autoilijoiden asenteita tulisi myös saada muutetuksi, Luttinen ehdottaa. Tällä hetkellä autoilijat ovat

liian huolimattomia ja välipitämättömiä. Asennekasvatus olisi aloitettava jo alakoulussa. Lisäksi kaikkii kuntiin tulisi saada aikaan suunnitelma miten liikenneturvallisuutta kunnassa voitaisiin parantaa.

Ongelmana liikenteen kehittämisessä on myös valtion hallinnon hajanaisuus. Liikenneturvallisuudesta on vastuussa liikenneministeriö, mutta poliisi on sisäministeriön asia, verotus kuuluu valtiovarainministeriölle, lainsäädäntö oikeusministeriölle ja kaavoitus ympäristöministeriölle. Yhteistyötä ei näiden välillä tehdä riittävästi ja siksi uudistuksia on vaikea toteuttaa käytännössä.

Autoliitto ei tyytyväinen

Autoilijoita edustava Autoliitto ry. ei ole tyytyväinen Luttisen esityksiin. Se pelkää autoilijoiden maksettavaksi tulevien verojen määrän kasvavan entisestään uudistuksessa. Jo nyt puolet polttoaineen hinnasta menee suoraan valtiolle verona ja autojen hinnasta jopa yli puolet on veroja.

Tukholman ETY-asiakirja valmistui

Yli kaksi ja puoli vuotta jatkuneet neuvottelut ovat johtaneet sopimuksen syntyyn. Neuvotteluihin osallistui kaikkiaan 35 Euroopan maata ja Yhdysvallat. Nyt tehty sopimus on ensimmäinen Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen allekirjoittama yhteinen sotilassopimus 1980-luvulla. Sopimusta pidetään siksi merkittävänä.

Asiakirjassa on sovittu kaikkiaan viidestä asiakokouksesta. Näiden tarkoituksena on lisätä luottamusta ja turvallisuutta eri maiden välillä. Sopimuksen

allekirjoittajat lupaavat mm. olla käyttämättä asevoimia ratkaistessaan keskinäisiä riitojaan. Ne myös lupaavat ilmoittaa etukäteen toisille sopimusvaltioille mikäli järjestävät sellaiset sotaharjoitukset, joihin osallistuu yli 6.000 miestä. Lisäksi he lupaavat kutsua kaksi sotilastarkkailijaa jokaisesta ETY-maasta seuraamaan sotaharjoituksia.

»Tukholman tulos on näissä oloissa merkittävä saavutus. Sen merkitys korostuu kun varsinkin suurvaltasuhteissa on muuten niin tyhjää», sanoo Ulkopolitiittisen instituutin johtaja Kari Möttölä.

Nuorten asunnon hankintaa helpotetaan

Ensimmäisen asunnon hankintaa helpotetaan, vuokra-asuntojen tarjontaa lisätään ja tukea lisätään. Nämä tavoitteet on ympäristöministeriö asettanut tärkeiksi tekemässään ensimmäisessä asunto-olojen kehittämishjelmassa.

Nuorille ensiasunnon hankkijoille maksetaan seuraavina vuosina enemmän tukea kuin nyt. Samalla omaa rahaa tarvitsee heillä olla entistä vähemmän. Myös laina-aikoja pidennetään. Näillä toimilla ministeriö uskoo nuorten pääsevän omistusasuntoon nykyistä paremmin.

Pienituloisten auttamiseksi erilaisia tukijärjestelmiä parannetaan. Muun muassa ensi vuoden alusta lukien asumistukea myönnetään asumismenoihin ja tuloihin perustuvan harkinnan mukaan. Muut rajoitukset poistuvat.

Myös asunnottomille pyritään järjestämään asunto. Kaikkiaan tähän tarkoitukseen varataan joka vuosi 200 miljoonaa markkaa.

Pääkaupunkiseudun asuntopulaa pyritään helpottamaan siten, että kohtuuhintaisia vuokra- ja omistusasuntoja lisätään.

Helsingin esikaupunkeihin 40 km:n nopeusrajoitus

Helsingin esikaupunkien asuntokaduille on tulossa ensi keväänä 40 kilometrin nopeusrajoitus. Ainoastaan asuntoalueiden pääkadut jäisivät entisen 50 kilometrin nopeusrajoituksen piiriin. Nopeusrajoitukseen on päädytty, koska monilla asuntoalueilla autojen kova vauhti koetaan suurimmaksi haitaksi. Autoa sinänsä ei pidetä häiriönä vaan juuri liian kovaa vauhtia. Tutkimuksissa on havaittu, että suurin osa lasten liikenneturmista sattuu tontti- ja kokoojakaduilla.

Uusi nopeusrajoitus merkitsee noin 650 uuden liikennemerkin asentamista katujen ja yksityisteiden varsille. Tämä maksaa noin 650.000 markkaa.

Paikallisradiot toimivat tappiolla kolmea lukuunottamatta

Paikallisradioiden ensimmäinen toimintavuosi on ollut useimmille tappiollinen. Liikenneministeriön tekemän selvityksen mukaan vain kolme asemaa kattoi tutkimushetkellä kulunsa. Nämä asemat olivat helsinkiläi-

set Radio City ja Radio Ykkönen. Myös Tampereella kuuluva Radio 951 pääsi taloudellisesti kuiville.

Paikallisradiokokeilun aloittamisen jälkeen on kaksi asemaa jo lopettanut toimintansa kannattamattomana. Toiminnassa on nyt kaikkiaan 18 radioasemaa 16 eri paikkakunnalla. Lopettamispäätöksiä odotetaan tulevan lähiaikoina vielä muutama lisää.

Suomen Paikallisradioliitto uskoo kuitenkin vaikeimman ajan olevan jo takanapäin. Mainostulot ovat nyt selvässä nousussa ja uusia paikallisradiohankkeita on jo nyt tiedossa 40-50, sanoo Paikallisradioliiton toimitusjohtaja Jarmo Viljakainen.

Paikallisradiot toimivat liikenneministeriön myöntämien kokeilulupien varassa. Kokeilulupien voimassaoloaika päättyy ensi kesänä. Liikenneministeri Matti Luttisen (sos.dem.) mukaan kokeilua saatetaan jatkaa aiottua pitempään. Luttisen mielestä paikallisradioista ei ole kehittynyt sellaisia kuin odotettiin. Ne ovat kertonut melko vähän paikkakunnan omista asioista ja soittaneet sitäkin enemmän musiikkia.

Sallaan rakennetaan yli 200 hehtaarin porokylä

Sallaan Itä-Lappiin rakennetaan yli 200 hehtaarin laajuinen porokylä. Kylään tulee museoita, aitoja ja eläintarhoja. Kylän tarkoituksena on esitellä monipuolisesti luontoiselinkeinoja. Kylä on osa Lappiin muodostuvaa Joulumaata. Joulumaa toimii jo Rovaniemellä ja Pellossa.

Porokylässä muistetaan erityisesti lapsia. Heitä

houkuttelevat porotarha, joulupukin paja, vuorenpikon luola, kota, turvekammio, oikea karhun luola ja kotkanpesä. Itse poronhoitoon tutustumisen lisäksi alueella voi myös hiihtää, patikoida ja kalastaa. Alueelle rakennetaan porokämppeä ja muita rakennuksia ja liikenne ryhmäkuljetuksia lukuun ottamatta kielletään.

Kunta vuokraa metäshallitukselta tarvittavat alueet noin 13 kilometrin päässä kirkonkylästä. Jos maasiat saadaan selviksi vielä tämän vuoden aikana voidaan rakentaminen aloittaa jo ensi kesänä. Hankkeessa on kunnan lisäksi mukana poromiehiä ja matkailuyrittäjiä. Kylän rakentamisen arvioidaan maksavan noin 13 miljoonaa markkaa. Uuden kylän uskotaan houkuttelevan noin 100.000 kävijää vuodessa.

Sallatunturin vuokrausta mietitään

Toinen Sallan matkailuidea on tunturin vuokraaminen Neuvostoliitosta. Noin 700 metriä korkea Sallatunturi on vain kymmenen kilometrin päässä Suomen rajalta, entisen Sallan kirkonkylän vieressä. Kunta toivoo voitavansa rakentaa tunturin rinteille laskettelukeskuksen.

Kunta aikoo tehdä hankkeesta aloitteen tämän syksyn aikana. Ulkoministeri Paavo Väyrynen on jo ottanut hankkeen epävirallisesti esille neuvostoliittolaisten kanssa. Suomella on entuudestaan vuokralla Saimaan kanava.

Kone syö puuta ja metsurin leipää

Vain metsuri ja moottorisaha tarvittiin puun korjuussa vielä 20 vuotta sitten. Tänään leimikossa kiemurtelee

muodikas kuormainharvesteri, joka syö tehokkaasti puuta ja metsurin leipää. Harvesteri on yhden miehen ohjaama kone joka kaataa puut, karsii ja sahaa sopivan mittaisiksi kuljetusta varten.

Metsähallitus, jolla on hallussaan noin neljännes Suomen metsämaista, ratkaisee ensi talvena tullaanko myös sen metsissä siirtymään koneelliseen puun korjuuseen. Jos vuonna 1990 korjattaisiin kolmasosa puusta koneilla, merkitsisi se lopputiliä noin 160 met-
surille vuodessa.

»Metsähallitus on vaikean ja ajankohtaisen tilanteen edessä. Meillä valmistuu syksyn aikana taloussuunnitelma ja sen tulosten perustella koneiden käytöstä päätetään talvella», metsähallituksen pääjohtaja Jaakko Piironen toteaa.

Työllisyyskysymys tulee yhä vakavammaksi mitä pohjoisemmaksi mennään. Yksikin monitoimikone aiheuttaa arvostelua pienessä kylässä. Pienikin heikennys kylän työllisyydessä saattaa lopettaa koko kylän.

Toisaalta puun korjaaminen monitoimikoneella tulee nonessa tapauksessa halvemmaksi kuin mies ja moottorisaha. Koneella ovat suotuisia alueita etenkin pohjoisen kovaoksaisten kuusikot. Ja metsureiden kuljetus metsään ja takaisin pitkien matkojen takaa maksaa paljon. »Eräissä tapauksissa koneellinen korjuu säästää kymmeniä markkoja kuutiota kohti ja säästö suurenee pohjoista kohti mentäessä», pääjohtaja Piironen laskeskelee.

Metsähallituksen toiminnan metsissä pitäisi olla kannattavaa toimintaa, Piironen sanoo ja jatkaa, että nyt metsähallitus on edennyt konellistamisessaan va-

rovaisesti. Metsähallitus työllistää kaikkiaan noin 4.000 henkeä. Tästä määrästä pääosa on metsureita. On aikoja, jolloin sillä oli palkkalistoillaan jopa 11.000 henkeä.

Lukijan palsta

Taas minulle sattui...

Vihkiäisemme oli ikimuistoinen tilanne. Tilaisuus oli pienimuotoinen kahden espanjalaisen ystävämme ollessa todistajina. Mieheni oli käynyt sopimassa tilaisuudesta pari päivää aikaisemmin ja saanut mukaansa vihkikaavan voidaksemme opetella sen etukäteen englanniksi. Minä en tätä paperia kuitenkaan saanut nähtäväkseni, sillä mieheni oli hukannut sen salkussaan muiden työpapereidensa joukkoon. Tilaisuuteen oli siis mentävä jännittäen ja luottaen omaan kielitaitoon. Ja kuinkas siinä sitten kävi?? Kun vuoroni tuli toistaa sanat »otan sinut lailliseksi aviomiehekseni» jne... olin niin keskittynyt tuomarin lauseiden toistamiseen etteivät ajatukset yltäneet niiden syvempään sanatarkkaan analysointiin. Englannin kielessä sanat kauhea, hirveä ja laillinen ovat samankaltaisia niin kirjoittaen kuin lausuenkin. Siis kauhea: awful, laillinen: lawful. Minulle sana laillinen oli uusi, vieras sana joten en osannut sitä millään tavalla edes ajatella ja lopputuloksena otin mieheni hirveäksi, kauheaksi aviomiehekseni!!! Siitä tilanteesta ja varsinkin niistä ilmeistä

sillä hetkellä olisi ollut kiva ottaa valokuvia.

Ja sattuihan niitä lisää: Olimme mieheni kanssa juuri onnistuneet löytämään vuokraasunnon läheltä työpaikkojamme. Eräänä iltana, melko myöhään mies päätti mennä vielä kylpyyn. Itse menin nukkumaan ajatellen, että mies ottaa oman avaimensa mukaan kuten tavallisesti.

Kylpyhuone oli käytävän päässä, yhteinen kerroksemme asukkaille, joten kylpyvuoroa saimme jonottaa usein myöhäänkin. Mieheni tullessa kylvystä paljain jaloin, pelkkä kylpytakki päällään, hän huomasi että avain oli unohtunut sisälle! Mies koputti, takoi, potki ovea – turhaan! Olin jo täydessä unessa, kuulolaitteeni kiinni ja yöpöydällä! Käytävä oli kylmä ja vetoinen kuten vanhoissa englantilaisissa taloissa yleensä.

Käytävästä niin myöhään kuuluva meteli sai naapurihuoneiden asukkaat varovasti raottelemaan oviaan ja ihmettelemään että nyt on espanjalais-suomalaisella avioparilla vakava yhteenotto ja vaimo on heittänyt miehensä yöksi ulos. Lopulta mies luopui toivosta saada ovi ainakaan koputtamalla auki. Vuokraisäntä ja -emäntä olivat kaikenlisäksi tyyppisiä, joita ei tehnyt mieli vapaaehtoisesti yöllä herätellä – varsinkaan avainten takia. Niinpä mieheni lopulta rohkaisi mieltänsä ja meni selittämään tilanteen naapurille. Että vaimo nukkuu jo eikä kuule ilman kuulolaitetta... voisiko saada puukkoa tai veistä lainaksi, niin voisi yrittää operoida lukkoa auki? Naapurin ilme oli säikähtänyt ja epäluuloinen – hänellä ei ollut tietoaakaan vaimon kuulovammasta... Lopulta mies kuitenkin sai pienen veitsen jolla lukko lopulta aukesi. Sisälle päästyään mies he-

rätti minut ja hampaat kalisten kysyi että ARVAA MITÄ?!?!

Ja mitä sattuukaan kun ystävän kanssa kahvipöydässä jutellaan turkeista ja tulkeista. Ystävän kysyessä tulkin mineä vastaukseksi tulee PESUKARHU!

Joten hymyillään ja HEI!!

Seija Troyano

Kekkosen aikaan

Meille nuoremmille ikäpolville, tarkoitan lähinnä 50-luvulla syntyneille Kekkonen muodostui käsitteeksi. Ihan lapsesta asti sai kuulla Kekkonen nimen joko radiosta ja televisiosta, tai sitten sanomalehdistä. Tuntui kuin Kekkonen kuului luonnostaan suomalaiseen yhteiskuntaan, eikä muuta voisi ollakaan nimenomaan presidenttinä, kuin Urho Kekkonen. Kekkonen oli presidenttinä 26 vuotta, eli siis lähes koko elämäni ajan. Siksi muutos Kekkonen ajasta Koiviston kauteen, silloin viisi vuotta sitten tuntui epätodelliselta. Oli selvästi aistittavissa, että turvallinen isähahmo oli väistynyt syrjään, mitenköhän sitten nyt käy. No, tämä murrosvaihe on mennyt sittenkin hyvin.

Mutta Kekkonen on lopullisesti poissa. Oli liikuttavaa havaita, että kuinka suuri Suomen kansan suru oli, kuinka yhtenäistä ja osaaottavaa kansan kaikissa riveissä. Runsas ja arvovaltainen ulkomainen vierasjoukko hautajaisissa todisti sen, että Kekkonen oli myös suuresti arvostettu valtionpäämies myöskin ulkomailla, niin idässä kuin lännessä. Ehkäpä yksi Kekkonen suosion salaisuuksista oli se, että hän osasi

samaistua tavallisen mökin ukon tai takan huoliin, eikä hän karttanut alkeellisiakaan olosuhteita kiertäessään Lapin tai Kainuun kyliä. Kekkonen oli siis myöskin tavallisen kansan mies. Nyt on Kekkonen aika päättynyt lopullisesti. Surua ja haikeutta tuntien muistelemme Kekkonen monipuolista ja laajaa sekä arvostettua elämäntyötä.

Soini Siirtola

Ilmoitukset

Pohjois-Karjalan kuulonäkövammaisten kerho toivottaa sinut tervetulleeksi sunnuntaina 19. lokakuuta näkövammaisten toimintakeskukseen Kalevankatu 22, Joensuu. Aloitetaan klo 13.00 kahvilla. Olisimme iloisia jos nuoria tulisi mukaan. Olemme kaivanneet sinua, joka et ole ennen käynyt meitä tapaamassa.

Kuopion kerho kokoontuu seuraavan kerran Kuopiossa 6.10.1986 klo 12.00-15.00. Ohjelmassa kahvinjuontia ja keskustelua.

Tervetuloa joukolla mukaan.
